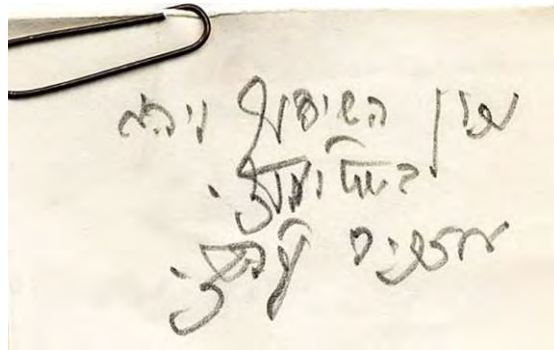

מזכרת

משמחת נישואין

של

יהושע העשיל וחי' מושקא שיחיו
צייטלין

בדר"ח מרחשון, ה'תשע"ז

ברוקלין, ניו-יארק

ב"ה.

פתח דבר

אנו מודים לה' על כל הטוב אשר גמלנו ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו, החתן התמים **יהושע העשיל**, והכלה המהוללה מרת **חי' מושקא שיחיו**.

התודה והברכה לכל קרובי המשפחה, ידידים ומכירים, שהואילו לבוא לשמוח אתנו ביום שמחת לבבנו, ולברך את החתן והכלה שיחיו, ואותנו כולנו, בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

בשמחה ובטוב לבב הננו בזה לכבד את המשתתפים בשמחתנו - על יסוד הנהגת כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע בחתונת כ"ק אדמו"ר והרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא זי"ע - בתשורה מיוחדת מה-LNS (Lubavitch News Service) - כתבות לכלי התקשורת ע"ד ליובאוויטש ופעולות בעריכת הרה"ת ר' חיים יהודא שי' קרינסקי באנגלית, ומזמן לזמן גם באידיש בעריכת הרה"ת ר' שלום דובער ע"ה גאָרדאָן). כתבות אלו הוגהו ע"י רבינו, ומדפיסים אנו אחד מהם: חודש תשרי שנת ה'תש"ל בחצרות קדשנו, כשבתחילה באים עלי ההגהה (מוקטנים מעט מגודלם המקורי [לדאבונינו נשפך דיו לאחרי ההגהה על כמה מהדפים]) ולאחריהם הוקלדו הכתבות הן באידיש והן בתרגום ללשון הקודש.

הא-ל הטוב, הוא יתברך, יברך אתכם ואותנו, בתוך כלל אחינו בני יחיו, בברכות מאליפות מנפש ועד בשר, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו בקרוב ממש.

מוקיריהם ומכבדיהם

משפחת קלמנסון

משפחת צייטלין

בדר"ח מרחשון, ה'תשע"ז

ברוקלין, נ.י.

נצחן אים שטייט אן אמאריקאנער איינפאל פון אורח פארפון יאר אלס
אויכער פארשטייט נאך צורליי נישט קיין איינע, ער כצט אבאג
אויך צום אלטן איינע מיט גרויס באשלאנגענע אלע ער האט אים געהערט
צייטן צייט געמאקט נאך פון אן חסידישן צואוואנג קונסט, און
האט זיך אנגעזעהן אונטן צום אסיריות נעש פון צום איינע און בי פילע
יארן אלס ער האט פארבראכט אן יענעם פארן אללי שולען איינע
צו גרייסע חנה ה.

צום שפעט צום פון צייט פון צוואו שאינטען אלס צייטן צו
פארצאמלען, אללי אפצושפאן איינע פון צום איינע צוויקענע פארן
אין צייטן היים שפאלט עט אלע פון נין-יארן און האט געהערט
אתר פאר מיט פילע האנדערטער איינע, אלס האבן שפאלט
קיין אטרונג ~~צוויי~~ צו צוויי יארן, און

צו צוויי מיט צייטן אפצוהאלן זיך צו נאמאן
צו איינע האט געהאט אן שטיקע פון
פון צום אטרונג גענעטש קאמפניין, אללי
צוויקענע פארן. צו האט זיך מיט שולען

צו ערשט גרעה פון אן שטיקע אלס אבאג
צו איינע פאר איר געוואן שולען צו צוויי יארן.
צו געטאנען גענעטש אטרונג מיט איינע פארן שולען.
אונטער אלן שולען אין היינטיגע, און און היינע האט צו אונטער פארן
אויך אן ארבעט "היינטיגע", אללי פארן מיט איינע פארן שולען.

צו האט אבאג מיט פרייט קייט געזען פארן שולען פארן שולען און אבאג
און קייט ער האבן צו געגענטש אטרונג און איר האבן צו באשולען.
און צו באשולען אללי צו אונטער פארן שולען פארן שולען האט צו
איינע פארן שולען אללי צו אונטער פארן שולען פארן שולען און
צום צוויי יארן פון צוויי יארן פארן שולען פארן שולען און
אללי פארן שולען פארן שולען פארן שולען פארן שולען און

13 בר רבי פליטא האל אלזיסט אהבאט קאנצ, אכ אלן א איניעט
 סאבטא דעלאליל אלן פון איר קאנציר אלע בארען זיין בארען קען
 בבאקאמירט זי מיט צעם, אכא צייק צייט אלס קיין איניעט
 מיט איר פאדע אלן שפע, מיט איר הארץ אלן געפיל, אלן אפילו
 נישט מיט איר נעים, אלן צעריקער דעיות דעוורה זאכט זי צו
 מאכט אלן איניעט מיט ~~אויסגעצויגן~~ פניעות.
 ציר רבי פליטא האט געזאגט צו אונזער קאמט איניעט יאניעט
 צו קינצאלן צו נעמען צו כדאלעס פון איר זאכען, אין ציב
 ציזק צייט פון צו צייק אויפן באק שפע זיך מיט איניעט קיין אלס
 צא אונטערווארטן צו צייק פון צעם, אלן מיט שטארקע
 צייג איניעט קיין ~~אויסגעצויגן~~ פון איר זאכען, אין ציב
 אלע אונזערע אלע צעלן ~~אויסגעצויגן~~ פון איר זאכען, אין ציב
 מיט אלן גארניעט.

נאכן דענעם, ~~אויסגעצויגן~~ מער קיין אלן הרב
 אונזער שולחן פון פיל האנדלער אלע געשען
 פל דרבה ביי צא באשולדיגט פון פרייליכע
 אלן כמעט פארטאג איז ציר רבי פליטא באגעניס קאלד
 צו זיין ~~אויסגעצויגן~~ פון איר זאכען, אין ציב
 מיט אלן שולחן פון ציב.

דער חודש תשרי [ה'תש"ל] ביים ליובאוויטשער רבין שליט"א

אין חסידישע ספרים ווערט ערקלערט אז דאָס וואָס מען לייענט דעם שבת וואָס פאַר ראש השנה אַלע מאָל די סדרה נצבים איז דאָס ווייל אין די ערשטע פסוקים פון דער סדרה איז דאָ אַ רמז אויפן מצב פון אידן אין חודש תשרי בכלל און ראש השנה בפרט, וואָס דאָן שטייען אַלע אידן פון די עלטסטע ביז די אינגסטע פון די גרעסטע חכמים ביז די פשוטסטע אידן און אפילו גרים פאַראייניגט, כדי צו נעמען אויף זיך תורה און מצות.

אַט אַזאַ בילד פון אַן עדה פון טויזענטער אידן כן ירבו פון אַלע עקן וועלט, פון אַלט און יונג, פון גרויסע תלמידי חכמים ביז ניי צוגעצויגענע יוגענט וואָס קענען נאָך ניט קיין עברי האָט מען געזען אין חודש תשרי ביים ליובאוויטשער רבין שליט"א.

דאָ זעט איר אַן אַלטן חסידישן רב, וועלכער האָט נאָך מיט פינף און זעכציג יאָר צוריק פאַרנומען אַ רבנות אין איינער פון די חשובסטע ליטווישע קהילות און צו דער זעלבער צייט טרעפט איר אַ יונגע מיידל וועלכע האָט איבערגעלאָזן אַ רייכע היים וואו מען האָט איר געקאָרמעט מיט אַלע לוקסוס און דאָ שטייט זי אין פירהויז פון דער עזרת נשים און זאָגט נאָך וואָרט ביי וואָרט די תפלות וואָס אַ צווייטע מיידל זאָגט, ווייל זי אַליין קען נאָך נישט קיין עברי.

אין איין ווינקל באַגעגענט איר אַן עלטערן אידן מיט קלוגע פרייליכע אויגן וואָס ווערן מיט אַמאָל אַנגעפילט מיט שרעק ווען ער דערהערט אַז זיינע ווערטער קענען אַמאָל געדרוקט ווערן אין אַ צייטונג, און ער שליסט גלייך דעם שמועס מיט אייך מיט די ווערטער, אַז דאָס וואָס דער פריערדיגער ליובאוויטשער רבי זאָגט אין זיינע שיחות אַז "אַ חסיד איז אַ סך געטראַכט ווייניג גערעט און נאָך מער געטאָן" איז דאָס געמיינט הויפטזעכטליך פאַר די חסידים פון זיין לאַנד!

נעבן אים שטייט אַן אַמעריקאַנער אינגל פון אַרום פופצן יאָר אַלט וועלכער פאַרשטייט נאָך דערווייל נישט קיין אידיש, ער רעדט אָבער וועגן דעם אַלטן אידן מיט גרויס באַוואונדערונג ווייל ער האָט אים געהערט זינגען זייער געשמאַק אַ ניגון ביי אַ חסידישן צוזאַמענקונפט, און האָט זיך אַנגעהערט וועגן דעם מסירות נפש פון דעם אידן אין די פילע יאָרן וואָס ער האָט פאַרבראַכט אין יענעם לאַנד וואו שווייגן איז די גרעסטע חכמה.

דער גייסט פון חסידישע וואַרימקייט פאַרשנעלערט דעם שמעלצונג פראָצעס פון די אַלע שאַטירונגען וואָס זיינען דאָ פאַרזאַמעלט, אַזוי אַז חול המועד סוכות איז שוין דער אינגל צוריקגעפאַרן אין זיין היים שטאָט ניט ווייט פון ניו-יאָרק און האָט געבענטשט אתרוג מיט פילע הונדערטער אידן, וואָס האָבן שוין ניט אַנגעזען קיין אתרוג צענדליגער יאָרן, און האָט זיי אינגאַנצן צוטומעלט מיט זיין אַפּאָגן זיך צו נעמען ביי זיי געלט.

די מיידל האָט געהאַט אַ שטיקל פראָבלעם אַרום איר באַטייליגונג אין דעם אתרוג בענטשן קאָמפּיין, וואָס די ליובאוויטשער פירן דורך אַלע סוכות. זי האָט זיך מיט שוועריגקייט

אויסגעלערנט די ערשטע ברכה פון על נטילת לולב אָבער די ברכה פון שהחינו איז פֿאַר איר געווען שווער צו געדיינקען. פונדעסטוועגן איז זי געגאַנגען בענטשן אתרוג מיט אידישע פֿאַציענטן אין אַנשטאַלטן און אויך אין הייזער. אין איין הויז האָט זי אַנגעטראַפֿן אויף אַ גרופע "היפּיס", וועלכע האָבן מיט איר פֿאַרפירט אַ וכוח, זי האָט אָבער מיט פעסטקייט געענטפערט אויף זייערע פֿראַגעס און ביים ענד האָבן זיי געבענטשט אתרוג און איר האַרציג באַדאַנקט.

אָט די באַטאָנונג אויף דער אחדות פון אַלע אידן האָט דער ליובאַוויטשער רבי שליט"א באַלויכטן אין אַ ספּעציעלן פֿאַרבריינגען אין דעם דריטן טאָג פון די סליחות טעג, מיט דעם אויסדרוק "אַז בשעת מען וויל טרעפן זיך מיט דעם אויבערשטן באופן פנימי, איז די עצה צו דעם מען זאָל זיך טרעפן מיט אַ צווייטן אידן באופן פנימי".

"און וויבאַלד אַז ס'איז (ביי אידן) כולנו כאחד וועט זיכער אַראַפּקומען דער ברכנו אבינו אַז אַלע ברכות והצלחות זאָלן אַראַפּקומען אָפּן אין אַן אויפן גלוי בטוב הנראה והנגלה".

דער רבי שליט"א האָט ביי דעם פֿאַרבריינגען אויך גערופן צו פֿאַרשטאַרקן דעם תּפּלין קאַמפּיין סיי אין ארץ ישראל און ספּעציעל ביים כותל מערבי און סיי אין אַנדערע לענדער און האָט דערמאָנט דעם פּסק דין פון דעם רא"ש אַז דאָס גיט די אידישע קעמפּער דעם כח אויף דורכצופירן דעם וטרף זרוע אף קדקוד, אַז מיט די תּפּלין וואָס אידן לייגן אויף דער האַנט און קאָפּ, נעמט מען צו ביים שונא דעם כח פון זיין האַנט מיטן קאָפּ, און דאָן וועט ווידעראַמאָל פֿאַלן אויף די אידישע שונאים דער פּחד פֿאַר אידן, וואָס קומט דורך דער מצוה פון לייגן תּפּלין לויט דער גמרא.

אַן אינטערעסאַנטן געדאַנק אין צוזאַמענהאַנג מיטן תּפּלין קאַמפּיין האָט אויסגעדריקט אַ אידישער שרייבער וועלכער האָט בעאַבאַכטעט ביים כותל מערבי די דאַנקבאַרקייט פון די אידן מיט וועמען מען לייגט די תּפּלין, אַז אויסער דער סגולה פון תּפּלין צו וואַרפֿן אַ יראה אויף די גוים, האָט עס אַ פנים אויך אַ סגולה צו אַרויסרופן ביי אידן אהבה איינער צום צווייטן.

ביי דעם פֿאַרבריינגען פון דעם צווייטן טאָג ראש השנה האָט דער רבי שליט"א איבערגעגעבן אַ וואָרט פון דעם מעזריטשער מגיד אויפן פּסוק בחצוצרות וקול שופר אַז בשעת מען טראַכט זיך אַריין אין דעם אַז אַלץ וואָס אַ איד טוט איז דאָס נוגע ניט נאָר אים, נאָר אויך אין הימל, פֿאַרשטייט מען פון דעם ווי אַ איד דאַרף זיין אויסגערעכענט מיט זיין צייט און זיינע מעשים.

אַ גרויסער פֿאַרבריינגען איז פֿאַרגעקומען דאַנערשטאָג דעם זעקסטן טאָג אין תּשרי וואָס דאָן איז דער יאָרצייט פון דעם רבינס מוטער הרבנית הצדקנית מרת חנה נ"ע. ביים פֿאַרבריינגען האָט דער רבי שליט"א געמאַכט אַ סיום אויף דער גמרא מנחות און אין אַ טיפּן לומדישן שמועס ערקלערט די לעצטע משנה מיט דער גמרא אויף איר. דער רבי שליט"א האָט זיך אויך אַפּגעשטעלט אויף דער פרשה חומש פון דעם טאָג און ספּעציעל אויף דעם פּסוק וכפר אדמתו עמו

און האָט ערקלערט אַז אדמתו, זיין לאַנד, ארץ ישראל, איז ענג פאַרבונדן מיט עמו, זיין פּאָלק, אידן, און פונקט אַזוי ווי ביי אידן שטייט דאָך כנגד ארבעה בנים דברה תורה אַז די תורה רעדט און גיט זיך אָפּ מיט אַלע ארבעה בנים, מיט אַלע קלאַסן אידן, רעט וועגן זיי, און זאָגט עצות ווי מען דאַרף זיך פירן מיט זיי, אפילו מיט אַזאַ אידן וואָס וויל גאַרניט קיין גאולה, און אפילו מיט דעם פינפטן בן וואָס קומט אין גאַנצן ניט צום סדר, מיינט דאָס נאָר אַז זיין קערפּער איז נישטאָ ביים סדר אָבער זיין נשמה זיצט ביים סדר טיש און די תורה גיט זיך אָפּ אויך מיט אים, און קיינער האָט ניט קיין רעכט אויסצושליסן אַ אידן פון כלל ישראל, אַזוי איז עס אויך מיט ארץ ישראל אַז ניט נאָר גוים זיינען ניט קיין בעלי בתים אויף ארץ ישראל אַז עס זאָל אָפּגעשוואַכט ווערן דער טערמין **אדמתו זיין לאַנד**, נאָר אפילו להבדיל אידן, וואָס רופן אסיפות האַלטן רעדעס, מאַכן רעזאָלוציעס אַז זיי זיינען גרייט אָפּצוגעבן דעם אָדער יענעם טייל פון ארץ ישראל ח"ו שטייט אין אָנפאַנג פסוק כי אשא אל שמים ידי אַז דער אויבערשטער האָט געשוואָרן מיט אַ שבועה, וואָס קיינע אומשטענדן און קיינע חשבונות קענען איר ניט באַווירקן, און פונקט ווי דער אויבערשטער איז אַ נצחי אַן אייביגער און אַ כל יכול אַזוי איז אויך דאָס וואָס אידן זיינען זיין פּאָלק און ארץ ישראל איז זיין לאַנד איז שטאַרקער פון וועלכע געגן כחות, וואָס זוכן דאָס צו שטערן.

און אויך דער מפני חטאינו, אונזערע זינד, וואָס צוליב דעם זיינען מיר צייטווייליג פאַרטריבן געוואָרן **מארצנו** פון **אונזער** לאַנד איז אויך דאָמאָלס איז דאָס **ארצנו** אַלעמאָל **אונזער** לאַנד און עס וועט קומען דער וכפר אַז דער אויבערשטער וועט מכפר זיין און פאַרגעבן אויף די חטאינו און אידן וועלן באַפרייט ווערן פון אַלע גלותן דורך משיח צדקנו מיט אַן אמתער און גאַנצער גאולה.

ערב יום כפור זיינען טויזענטער אידן געקומען נעמען האַניג-לעקאַח פון רבין שליט"א און די טראַטואַרן אַרום דער ליובאַוויטשער הויפט קוואַרטיר זיינען געווען פאַרשטעלט מיט מענשן וואָס האָבן געוואַרט אויף דער געלעגענהייט. די יום כפור תפילות ווערן געשלאָסן לויטן מנהג ליובאַוויטש, נאָכן שופר בלאַזן, מיט אַ שטורעמדיגן ריקוד צום טאַקט פון דעם ניגון באַוואוסט אַלס נאָפעלעאַן'ס מאַרש, וואָס דריקט אויס זיכערקייט און נצחון.

ביים פאַרבריינגען אין סוכה דעם צווייטן טאַג סוכות האָט דער רבי שליט"א אַרומגערעט טיפע ענינים און האָט ערקלערט געוויסע חסידישע מנהגים עפ"י הלכה און האָט אויסגעפירט אַז כאַטש אויף אידן אין דער צייט פון גלות שטייט אני ישנה - זיי זיינען "פאַרשלאָפן" אויסערליך, איז אבער לבי ער - די האַרץ פון יעדער אידן איז וואָך צום אויבערשטן צו דער תורה מיט אירע מצות און עס איז זיכער אַז אויב מוועט אַנקלאַפן ביי אַ אידן אויף (האַרץ) טיר וועט זיך די טיר עפענען, און בשעת מען עפנט די טיר ביי זיך און ביי יענעם, דעמאָלסט וועט דער אויבערשטער עפענען ווי ער קען ביז מיר וועלן זוכה זיין צום דריטן בית המקדש בקרוב ממש.

אויף צו עפענען אידישע טירן און אידישע הערצער, האָבן זיך, ווי דערמאָנט פריער, אַרויסגעלאָזן סוכות אַלע חסידים צו בענטשן אתרוג מיט צענדליגער טויזענטער אידן. עס זיינען אויך געפאָרן דעלעגאַציעס פון חסידים אין צענדליגער שטעט צו פאַרבריינגען מיט אידן ביי שמחת בית השואבה מסיבות.

ביי איינער אַזאַ מסיבה האָט דער שרייבער פון די שורות געהערט ווי אַ רייכער אַמעריקאַנער געבוירענער איד, צוהערענדיג זיך צו אַ חסיד אַ נישט לאַנג געקומענעם פון הינטערן אייזערנעם פאַרהאַנג וואָס האָט דערציילט ווי אַזוי מען היט אידישקייט דאָרטן, און מען איז מחנך קינדער מיט מסירות נפש, האָט זיך אויסגעדריקט אין ענגליש "הי גיווז מי גוס פּימפּלס" דאָס הייסט אַז אַ ציטער איז אים דורכגעגאַנגען איבערן לייב, צוהערענדיג זיך צו דעם אידן. פון אַט דעם ציטער, האָט דער איד געקויפט אַ נייע פאַר תּפּלין און אַ כּשרן וואָלענעם טלית.

דער הויכפונקט פון חודש תשרי איז געווען שמחת תורה ווען דער רבי שליט"א האָט צוויי מאָל פאַרבראַכט. ביים צווייטן פאַרבריינגען האָט דער רבי שליט"א געזאָגט אַ מאמר חסידות און אַ טיפּן פּלפּול וועגן דער פּראַגע פון נוי סוכה – באַפּוצן די סוכה. צו דער זעלבער צייט האָט ער אויך גערעדט זייער שאַרף, וועגען דער שעדליכער נייגונג ביי אַ טייל פּרויען נאָכצומאַכען די נייע מאָדעס מיט די קורצע קליידער.

דער רבי שליט"א האָט אַרויסגעבראַכט, אַז ווען אַ אידישע טאָכטער טראָגט ניט צניעות'דיקע קליידונג פּראַקלאַמירט זי מיט דעם, אַז לויט איר מיינונג וועגן זיך אַליין – קען זי נישט מאַכן קיין איינדרוק מיט איר פאַרשטאַנד און שכל, מיט איר האַרץ און געפּיל, און אפילו נישט מיט איר פנים, און דעריבער בלית ברירה זוכט זי צו מאַכן אַן איינדרוק מיט פּריצות.

דער רבי שליט"א האָט גערופן די אַמעריקאַנער אידישע יוגענט צו קירעווען די נייגונג צו רעוואָלטיר געגן עלטערן, אין דער דירעקציע פון צוריקווייזן דאָס שעמען זיך מיט אידישקייט וואָס דער אימיגראַנטן דור ליידיט פון דעם, און מיט שטאַלץ באַווייזען זייער אידישקייט אויך אין דרויסן דורך פאַרשידענע אויסדרוקן מען זאָל זעהן אַז מען איז שטאַלץ מיט תורה און מצות.

נאָכן בענטשן, מעריב און הבדלה האָבן זיך לאַנגע שורות פון פילע הונדערטער אויסגעשטעלט צו נעמען כּוס של ברכה ביי דער באַגלייטונג פון פּרייליכע נגונים, און כּמעט פאַרטאָג איז דער רבי שליט"א באַגלייט געוואָרן צו זיך אין צימער מיט אַ שטורמישן ריקוד.

חודש החגים [תשרי ה'תש"ל] במחיצת כ"ק האדמו"ר מליובאוויטש שליט"א

[תרגום חפשי]

בספרי תורת החסידות מבוארת הסיבה מדוע פרשת נצבים נקראת לעולם קודם ראש השנה, וזאת משום שבפסוקים הראשונים של הסדרה מתואר מצבם של היהודים במשך חודש תשרי בכלל ובימי ראש השנה בפרט, שאז נצבים כולם יחדיו, מהזקנים יותר עד לצעירים ביותר, מגדולי הצדיקים והחכמים עד לאנשים הכי פשוטים, ועד לגרף אשר בשעריך, באחדות גמורה לפני הקב"ה, כדי לקבל על עצמם תורה ומצוות.

תמונה מרהיבה שכזו, קהל אלפים כ"י של יהודים מכל רחבי תבל, זקנים ונערים, מגדולי בעלי הדעה והחכמה עד לצעירים שזה להם הפסיעות הראשונות בהיכל ה', ועדיין אינם מכירים צורת אות עברית, נפרשה למול העיניים בחצרות הקודש של כ"ק האדמו"ר מליובאוויטש שליט"א במשך חודש תשרי.

כך ניתן למצוא מחד ישיש הדור פנים, רב חסידי בא בימים, שעוד לפני שישים וחמש שנים נטל את עול הרבנות באחת הקהילות החשובות בליטא, ומאידך לראות נערה צעירה שהותירה מאחוריי בית עשיר ומלא תפנוקים, חיי מותרות ושפע, ועתה היא עומדת לה בפינה בעזרת הנשים בבית המדרש הגדול, כשאת מילות התפילה היא חוזרת מילה במילה באיטיות בעזרת ידידה, משום שקריאת הסידור באותיות עבריות זרה לה עדיין.

בפינה אחרת של היכל התפילה הגדול אני משוחח עם איש בא בימים, שעניו המפיקות חיוך לבבי וחוכמת חיים חסידית עתירת יומין, מצטמצמות בחשש כשהוא שומע שדבריו עלולים להיות מודפסים בכתב-עת... ומיד הוא מחליט לקטוע את השיחה באיבה, תוך שהוא מצטט מדבריו של כ"ק אדמו"ר הרי"צ מליובאוויטש זצוק"ל בשיחותיו "חסיד הוא מי שחושב הרבה, דיבורו מועט, ומעשיו מרובים אף יותר", הרבי - הוא מסיים - התכוין במילים אלו במיוחד עבור חסידים כמונו.

מרחק פסיעה לידו, אני מוצא נער צעיר, אמריקני מלידה, שעוד לא קולט את ניבי שפת האידית על בורי, אולם הוא מדבר בלהט על דמותו של החסיד הניצבת לפניו, משום שמעט קודם לכן שמע אותו מנגן בדביקות ניגון חסידי משובב נפש בהתוועדות חסידית מרובת משתתפים, והוא ממשיך ומפרט את הנתונים המפליאים ששמע על מסירות נפשו של אותו חסיד עוד בשנים הרבות שעשה מאחורי מסך הברזל, במדינה שם שתיקה היא לא רק סייג לחכמה אלא החכמה עצמה.

טבעה של החמימות החסידית האופיינית, שהיא ממיסה את הכפור המדומה שבין אנשים בני מעמד שונה או גיל שונה. כך שנער צעיר זה, שהתבשם לאורם של החסידים המבוגרים, כאשר

חזר לביתו לחג הסוכות לא הרחק מניו יורק, כבר נענע כותיק ורגיל את ארבעת המינים עם מאות עוברים ושבים, לזכות את ההמונים, שכבר שנים רבות לא עשו זאת, במצוות החג. הפליאה על פניהם של האנשים גברה, כשהבינו שהוא לא מבקש על כך כל תמורה.

התחקינו אחר מעשי של הנערה הצעירה הנזכרת לעיל, לה היי קושי מסויים להשתלב בקמפיין של נטילת ד' מינים במשך חג הסוכות עם אחרים. אך, הלהט החסידי, במצוותו של הרבי, הדביק גם אותה והיא יצאה למרכזים רפואיים ולבתי אבות, שם עודדה ברכות ובנעימות את המטופלים ליטול בידיהם את ארבעת המינים ולחזור אחרי' את מילות הברכה, אותם למדה לא מכבר. היא התעקשה ללמוד בעצמה את מילות הברכה "על נטילת לולב" ואת ה"שהחיינו" של הפעם הראשונה.

באחד הבתים אליהם הגיעה במסגרת ביקורים אלו, מצאה עצמה אל מול חבורה של "היפיס", שהחלו לנהל עמה ויכוח אידיאולוגי על מהותן של מצוות הבורא. בבטחה ובאמונה השיבה להם בפרוטרוט, עד שבסיום עמדו כולם ונענו להצעתה לקיים את המצווה, תוך שהם מוסיפים מילות תודה חמות.

*

את כוחה של האחדות הנפלאה הזו, בין יהודים מכל הגוונים והסוגים, הדגיש הרבי בדבריו בעת ההתוועדות לקראת סיומה של השנה, ביום השלישי של 'סליחות'. "כאשר רוצים להתאחד ולהתדבק, באופן פנימי, עם הקדוש ברוך הוא – אמר הרבי – הדרך לזה היא התאחדות והתדבקות עם יהודי אחר באופן פנימי. וכיון שאצל יהודים זה באופן של "כולנו כאחד", בוודאי יומשכו ההשפעות של "ברכנו אבינו", שכל הברכות וההצלחות יומשכו באופן גלוי, בטוב הנראה והנגלה".

באותה התוועדות, יצא הרבי בקריאה לתגבר את הפעילות ב"מבצע תפילין" בכל רחבי תבל ובכל גבולות ארץ הקודש, ובמיוחד על יד שריד בית מקדשנו בכותל המערבי. בדבריו הזכיר את פסק הדין של הרא"ש, מגדולי פוסקי ההלכה ומפרשי התלמוד, שהנחת התפילין נותנת את הכוח והעוצמה הנדרשת ללוחמים במלחמה לנצח באופן של "וטרף זרוע אף קדקוד", היינו, שעל ידי כך שיהודי מניח תפילין על היד ועל הראש, נוטלים את הכוח מראשו וידו של השונא, ואז גם נופל פחד היהודים על אויביהם ושונאיהם, שכל זה בא מכח המצווה של הנחת תפילין, כדברי הגמרא בסוגיא זו.

רעיון נאה הביע עיתונאי יהודי שביקר בדוכן הנחת התפילין ברחבת הכותל המערבי, בעת שהעביר את רשמיו לקהל הקוראים. לבד מהסגולה הטמונה בהנחת התפילין של אותם חסידים עם יהודים מכל המינים, שיש בה כדי להטיל יראה על האויבים, הרי שיש כאן סגולה נפלאה לגלות את האהבה בין היהודים עצמם, האחד עם רעהו.

בהתוועדות שקיים הרבי ביומו השני של ראש השנה לעת ערב, ביאר את פתגמו של המגיד ממזריטש על הפסוק "בחצוצרות וקול שופר". בשעה שמתבוננים בכך, שכל מעשה של יהודי אינו נוגע ומשפיע רק עליו בעצמו, אלא גם בעולמות של מעלה, מובן מכך גודל האחריות המוטלת על כתפי כל אחד, להיות מחושב וזהיר במעשיו ובהליכותיו.

*

ביום חמישי, ו' לחודש תשרי, התקיימה התוועדות גדולה בבית מדרשו של הרבי, וזאת לרגל היארצייט של אמו ע"ה, הרבנית הצדקנית מרת חנה שניאורסאהן. במהלך ההתוועדות ערך הרבי כמנהגו סיום מסכת, על מסכת מנחות, תוך שהוא מפלפל בעמקות תורנית גאונית בדברי המשנה החותמת את המסכת כולה, ודברי הגמרא על משנה זו.

כמו כן, נעמד הרבי בדבריו על פסוקי הפרשה של אותו יום (הנלמדים בשיעורי החת"ת), תוך הדגשה מיוחדת על הפסוק "וכפר אדמתו עמו". וביאר ש"אדמתו" האדמה של הקב"ה, הלוא היא אדמת הקודש של ארץ ישראל, קשורה לעד בנצח נצחים עם "עמו", הלוא הם בני ישראל.

ובדיוק כשם שבנוגע לבני ישראל "כנגד ארבעה בנים דיברה תורה", היינו, שהתורה מדברת ומתעניינת במהותו ופנימיותו של כל אחד מהארבעה על אף סגנונו השונה בתכלית מהאחר, ומציעה דרכים כיצד להתייחס ולהתנהל עם בנים אלו, ואפילו עם בן כזה שאינו רוצה את הגאולה.

ולא עוד אלא שהתורה מלמדת אותנו כיצד להתייחס לבן החמישי, כזה סוג של בן שאינו נכלל בארבעה המסובים לשולחן, שלא טרח אפילו לבוא לשולחן הסדר. משום שהתורה מביטה אל תוכו, ואף שגופו הגשמי לא נוכח כאן הרי שנשמתו נמצאת יחד עם שאר הבנים סביב שולחן האב. ולאף אחד אין את הרשות להוציא יהודי כזה מכלל ישראל, יהי מצבו אשר יהי. כך הדבר גם בנוגע לארץ ישראל השייכת לעם ישראל.

לא רק את טענת הנכרים "לסטים אתם" שוללת התורה מכל וכל, משום שהם אינם בעלי הבתים על הארץ אותה נתן הקב"ה לבני ישראל, ובמילא אין בכוחם להחליש את הזיקה של "אדמתו" של הקב"ה ל"עמו" של הקב"ה. אלא אף יהודים להבדיל, שמזמנים אסיפות ומשמיעים נאומים ומעבירים החלטות, בהם מצהירים שהם מוכנים לתת חלק זה או אחר של ארץ ישראל ח"ו לידי זרים, הרי שמצינו כתוב בראשית אותו פסוק "כי אשא אל שמים ידי", שהקב"ה נשבע, שבועה שכזו ששום הפרעה ושום חשבונות לא יוכלו לה.

וכשם שהקב"ה הוא נצחי, והוא כל יכול, כך גם היא העובדה שבני ישראל הם "עמו", וארץ ישראל נחלתו היא "אדמתו", עובדה נצחית בעלת תוקף נצחי, ששום כוח לא יוכל לה, ואין מי שיפריע לה.

וגם כאשר "מפני חטאינו", בגלל העוונות והחטאים שלנו, "גלינו מארצנו", גלינו – בצורה זמנית בלבד – מארצנו, הארץ שלנו, שהיתה שלנו וכזו היא לעד, והיא ארצנו גם בשעה שגלינו ממנה. ויבוא היום ש"וכפר אדמתו עמו", שהקב"ה יכפר וימחל לנו על חטאינו, ויהודים ישוחררו מהגלות על ידי משיח צדקנו בגאולה האמיתית והשלימה, ויחזרו להתיישב על "אדמתנו" בארצנו.

*

בערב יום הכיפורים, הגיעו אלפי יהודים לקבל את פרוסת ה"לעקאח", עוגת דבש מידו הקדושה של הרבי. תורות ארוכים השתרכו בהמתנה לנצל את ההזדמנות המיוחדת הזו, וכתלי מרכזה הראשי של תנועת ליובאוויטש הוסתרו מחמת כמות האנשים האדירה.

תפילות יום כיפור הסתיימו כמנהג ליובאוויטש בשירה אדירה של "מארש נפוליאון", לאחר התקיעה בשופר, שירה שמבטאת את הביטחון בניצחון עם ישראל בימי הדין, להכתב ולהחתם לשנה טובה ומתוקה.

בעת ההתוועדות בין כותלי הסוכה הגדולה שהתקיימה ביומו השני של חג הסוכות, ביאר הרבי שליט"א מספר סוגיות עמוקות בעולמה של תורת החסידות, וכן הרחיב בביאור מספר מנהגים חסידיים הקשורים לחג זה, על פי יסודות ההלכה.

בסיום הדברים, הוסיף הרבי ואמר, שעל אף שעל מצבם של בני ישראל בזמן הגלות כתוב "אני ישנה", הרי המצב האמיתי הוא כהמשך הפסוק "לבי ער", ליבו של כל יהודי ויהודי ער הוא לקב"ה, לתורתו ולמצוותיו, ודבר ודאי הוא שבאם יתדפקו על שערי לבו של כל יהודי באשר הוא, דלתות לבו ייפתחו לרווחה, ובשעה שזוכים לפתוח את חדרי הלב, אצל עצמו ואצל היהודי השני, אזי הקב"ה יפתח לרווחה את הדלתות כפי שהוא יודע לפתוח, עדי נזכה לבניין בית המקדש השלישי בקרוב ממש.

על מנת לקיים את דברי הרבי במילואם, לפתוח את הדלתות ואת הלבבות של כל היהודים, יצאו החסידים בימי החג לברך על ארבעת המינים עם עשרות אלפי יהודים שזוכו במצוות החג. עשרות משלחות מיוחדות של חסידים, יצאו לערים אחרות לקיים מסיבות והתוועדויות של שמחות בית השואבה.

כותב השורות נכח באחד מאותם שמחות בית השואבה, והאזין לתגובה בלתי אופיינית של גביר יהודי יליד ארה"ב, למשמע תיאור אותנטי מפיו של חסיד מבוגר שזה עתה יצא מאחורי מסך הברזל, על הגבורה ההירואית לקיום אורח חיים יהודי, ועל החינוך של הילדים במסירות נפש. למשמע הדברים נפלטה התגובה מפיו "שערותיי סומרות כעורו של ברווז", ומשמעות הדברים היא שהדברים חדרו עמוק לליבו, והרעד מדיבורים אלו חדר מתחת לעור. הדבר התבטא גם בצעד מעשי, כאשר לאחר החג דאג היהודי לרכוש לעצמו זוג תפילין חדשות וטלית מצמר, לשימוש יומיומי.

שיאו של חודש תשרי הי' כמובן בימי שמחת תורה במחיצתו של הרבי שליט"א, במהלכם התקיימו שני התוועדות. בעת ההתוועדות השניי', אמר הרבי מאמר חסידות, ונשא פלפול עמוק בסוגיית נוי סוכה. בחלקה האחר של ההתוועדות עורר הרבי בדברים חריפים יוצאי דופן, על ההנהגה שפשתה בקרב חלק מציבור הנשים, לחקות אופנות רחוב חדשות, ולהתהלך בבגדים קצרים שאינם תואמים את הדת היהודית.

בין הדברים אמר הרבי בצורה ברורה מאוד, שכאשר בת ישראל כשירה יוצאת לרחוב בבגדים בלתי צנועים, הרי היא כמכריזה ואומרת, שדעתה האישית כלפי עצמה היא, שכביכול אין בה מעלה מצד עצמה, לא בשכלה ולא במדותי', עם תכונות הנפש או רגש הלב, ואפילו לא בהארת פנים גרידא. במילא, הברירה היחידה שנותרה לה למשוך את תשומת לב העוברים והשבים, היא להתהלך בפריצות.

נושא נוסף שהעלה הרבי בעת אותה התוועדות, היא התמרדות הנוער היהודי האמריקני. הרבי קרא לנצל את אופי הדרישה של הנוער לשינוי, להביא לשינוי אמיתי ביחס של דור ההורים והמבוגרים לחינוך יהודי, ולהפסיק את הנוהג להתבייש בזהות היהודית, הבעי' המזוהה כתופעה מוכרת בקרב דור המהגרים היהודיים לארצות הברית. שהנוער לא יסתיר עוד את הזהות היהודית, אלא יציג אותה באופן גלוי ובתוקף המתאים, ושהדבר יבוא לידי ביטוי באופנים שונים כך שיראו שהם גאים בתורה ובמצוות.

לאחר ברכת המזון, תפלת ערבית והבדלה, נוצרו שורות ארוכות של מאות חסידים ליטול כוס של ברכה מהרבי, תוך שהקהל מסביב מלווה את המעמד בשירה של ניגונים חסידיים שמחים. לפנות בוקר, הסתיים המעמד והרבי יצא מבית הכנסת לחדרו, כשהחסידים מלווים אותו בריקודים סוערים.

לזכות

החתן הת' **יהושע העשיל** והכלה מרת **חי' מושקא** שיחיו
צייטלין

לרגל נישואיהם בשעה טובה ומוצלחת

בדר"ח מרחשון, ה'תשע"ז

נדפס על ידי ולזכות הוריהם

מרת **איטה רות** שתחי' **צייטלין**

הרה"ת ר' **ישראל שמעון** וזוגתו מרת **חנה** שיחיו **קלמנסון**

ולזכות זקניהם שיחיו

הרה"ת ר' **מרדכי צבי** וזוגתו מרת **מרים רבקה** שיחיו **גרינוולד**

מרת **רבקה** שתחי' **צייטלין**

הרה"ח ר' **אברהם יצחק** וזוגתו מרת **שרה רבקה** שיחיו **ששונקין**

ולעילוי נשמת אבי החתן

הרה"ת ר' **אהרן אליעזר** בהרה"ח ר' **יהושע העשיל** ע"ה

צייטלין

נפטר ב' מרחשון ה'תשע"ז